

2024-02-12

Sammanträdesprotokoll

Utskottet för lärande

Plats och tid

Kommunhuset, s-rum Årholmen, 2024-02-12, klockan 13:00-16:00

Paragrafer

§ 1-8

Beslutande

Veronica Almroth (L)

Martin Reteike (MP)

Alexander Hutter (S)

Thomas Asker (FO)

Ulrika Stahlin (S), tjänstgörande ersättare

Övriga deltagare

Elisabeth Rohlén-Karlsson, tillförordnad sektorchef

Marika Carlberg, sekreterare/administratör för förskola och skola

Lars Jansson, utvecklingschef

Sandra Åström, verksamhetcontroller

Elisabeth Ahlberg-Löof, § 3

Utses att justera

Martin Reteike

Justeringens plats och tid

Digital justering, torsdag 15 februari, klockan 12:00

Sekreterare
Marika Carlberg

Ordförande
Veronica Almroth

Justerare
Martin Reteike

Bevis om justering publiceras på kommunens digitala anslagstavla under perioden 2024-02-16 – 2024-03-11. Protokollet förvaras i kommunhuset, Henån.

2024-02-12

KS/2024:55

§ 1

Budget 2023 - Årsbokslut och verksamhetsberättelse för Sektor Lärande

Utskottets för lärandes beslut

Föreslå Kommunstyrelsen besluta att:

Godkänna verksamhetsberättelse och årsbokslut för 2023 för Sektor Lärande.

Sammanfattning av ärendet

Sektor lärandes resultat för 2023 blev +1,3 miljoner kronor. Även om sektor lärandes bokslut slutade på + 1,3 miljoner kronor, finns det inom sektorn flera kostnadsposter med underskott. Dessa finns främst inom grundskolan och avseende köp av plats i annan kommun för gymnasieelever. Att arbeta för ökad kunskap och ökad medvetenhet kring ekonomin bland rektorerna i grundskolan har varit ett fokusarbete 2023, ett arbete som fortsätter 2024. I gengäld var det flera verksamheter med betydande överskott, som till exempel skolskjuts, föräldraintäkter och personalkostnader inom förskolan samt gymnasiet och vuxenutbildning.

Årsbokslut per verksamhet

Sektorsövergripande verksamhet	+1,3 miljoner kronor
Förskolan	+ 1,5 miljoner kronor
Grundskolan	- 4,2 miljoner kronor
Gymnasiet/Vuxenutbildning, inklusive anpassad gymnasieskola	+ 0,9 miljoner kronor
Kulturskolan	+ 0 kronor

Händelser under året

Det har varit ett högt tryck på förskoleplatser och för att möta upp behovet utökades Ängsbergets förskola med en avdelning. Strandvillan (lokalen där nattis/barnomsorg på obekvämlig arbetstid håller till) har tagits till anspråk på dagtid för denna avdelning. Byggnation av Ellös nya förskola har pågått hela året och arbetet har löpt på enligt plan och blir klar våren 2024. Planering, upphandling och första spadtaget är taget för Svanesunds nya förskola, som beräknas vara klar under 2025.

Stora barngrupper, låg personaltäthet, långa vistelsetider för många barn och antalet barn med särskilda behov ökar inom förskolan. Detta ger en alltmer påfrestande arbetsmiljö för förskolepedagogerna, vilket syns i sjukskrivningstal och HME-enkät. Personalen upplever att många barn som har långa vistelsetider är märkbart trötta mot slutet av veckan. Med hjälp av statsbidrag har förskolan förstärkts med tre resurspedagoger och en psykolog på 15 %, men uppdraget att minska barngrupperna inom tilldelad budget hindras av för "få huvuden".

SKIFO, ett samarbete mellan lärande Skola och IFO, utökades till att omfatta två barn- och ungdomssamordnare. En kommunal central undervisningsgrupp startade upp sin verksamhet i Mollösund i september. Arbetet sker i nära samarbete med socialtjänsten och LSS genom att lokaler, ledningsfunktion och viss personal delas mellan LSS korttidsverksamhet och den särskilda

2024-02-12

undervisningsgruppen, under gemensamt namn, Änggården.

Orust kommun får rätt i Kammarrätten avseende rätten att ersätta kommunens friskolor för deras faktiska lokalkostnader i stället för grundskolans genomsnittskostnad per elev. Friskolan överklagade till Högsta förvaltningsdomstolen. Huruvida de kommer ta upp ärendet eller inte är ännu inte klart.

Inom gymnasiet och vuxenutbildning blir det alltmer fokus på samverkan mellan olika kommuner. Ett exempel 2023 är förnyad certifiering i Vård- och omsorgscollege i samarbete med Uddevalla och Färgelanda. Nytt samarbetsavtal är tecknat mellan Orust, Uddevalla och Kunskapsförbundet Väst (bestående av Trollhättan och Vänersborg) kring yrkesvux.

Kulturskolan har jobbat aktivt för att sprida glädje och deltagande bland många målgrupper, alltifrån babyrytmik på öppna förskolan och bibliotek till besök på äldreboende. Dessutom flera interkommunala samarbeten med såväl STO, Fyrbodal och GR. "Utåtriktad verksamhet har nått över 1700 personer, långt över våra (kulturskolans) ambitioner". Sedan ett par år tillbaka beviljas inte ledighet för elever att lämna lektionen för lektioner i Kulturskolans regi. Detta har inneburit ökade svårigheter för elever att delta i Kulturskolan och verksamheten har till följd av förändringen tappat elever. Det är svårt att hitta luckor i elevernas schema, korta raster och skolbussar som väntar efter skolan. Lärarnas arbetstid har blivit mer väntan och mindre undervisning.

Framtida utmaningar

Förskolan ser ett behov av att kunna organisera verksamheten i mindre barngrupper för att tidigt kunna stödja samtliga barn och framför allt barn med särskilda behov. Med personaltäthet 6,0 barn per årsarbete i Orust kommunala förskola placerar sig Orust bland de fem kommunerna med lägst personaltäthet. Ekonomisk satsning på fler anställda inom förskolan för att kunna jobba med mindre barngrupper har diskuterats flera år men nedprioriterats.

Från och med höstterminen 2024 är Orusts elever i årskurs 9 inte längre förstahands-mottagna till Nösås om de inte har särskilda skäl. Nösås är den gymnasieskola som flest elever folkbokförda på Orust har valt, och så har det varit i många år tillbaka. Detta kommer innebära fler elever till Uddevalla. Risken är att kostnaden per elev ökar för Orust kommun då Uddevalla har högre kostnader än Stenungsund som tillhör GR. Risken är också att elever blir missnöjda som får mindre valmöjlighet. Ändringar i skollagen ställer krav på huvudmän att väga in arbetsmarknadens behov när de planerar och erbjuder utbildningar i gymnasieskolan och vuxenutbildning. Kommuner ska samverka gällande planering och dimensionering. Denna lagändring ska börja tillämpas 2025. 2024 kommer bli ett år då det kommer bli svårt att hålla sig inom tilldelad budget för köp av gymnasieplatser i annan kommun. Prisökningarna mellan 2023 och 2024 är på betydligt högre nivå än den priskompensation som getts sektor lärande.

Avseende gymnasiet och vuxenutbildningen kommer ämnesbetyg införas i stället för kursbetyg från och med 2025.

Höstterminen 2024 upphör elevens val att vara ett ämne inom grundskolan. Undervisningstiden ökar i stället främst inom SO och NO. Nya timplanen innefattar totalt inte fler timmar utan handlar endast om omdisponering.

2024-02-12

Inför höstterminen 2023 gjordes omfattande förändringar inom grundskolorna och inom anpassad grundskola för att sänka personalkostnaderna och detta arbete har fortsatt inför vårterminen 2024. Trots detta kommer det finnas grundskola/grundskolor som kommer få oerhört svårt att bedriva verksamhet som inte kostar mer än vad de har ekonomi till. Antalet elever med behov av särskilt stöd av olika slag ökar. Detta kräver att skolornas inre organisation behöver ställas om och de behöver hitta andra arbetssätt. Start av Änggården är ett sätt att förändra men det krävs mer. Även om det inte är drastisk minskning av antalet elever i grundskolan så blir det påverkan. Särskilt högstadiet tappar i elevantal, både på Ängås och Henån och därtill behov att minska på antalet lärare när elevantalet sjunker. Minskat elevantal är inte alltid detsamma som minskat antal klasser vilket gör utmaningen att minska i antalet lärare eller stödpersoner större. Bedömningen är att anpassad grundskola även närmsta åren kommer att ligga på ett elevantal om cirka 35 elever. Trenden på Orust är att de yngre elever i verksamheten ökar samt att elever som mottas inom ämnesområden ökar (tidigare kallad träningsskola).

Lagförslagen är många inom grundskolan och anpassad grundskola, det är mycket osäkert vad som blir verklighet och när i så fall. Utökad antal undervisningstid har diskuterats flera år, och som det ser ut nu är det aktuellt först 2026 om det inte flyttas fram igen. Därtill finns förslag på att lärare inom anpassad grundskola ska vara utbildad speciallärare inom intellektuell funktionsnedsättning för att vara behörig att undervisa. Idag har Orust kommun en lärare som uppfyller detta. Därtill finns lagförslag om att ny timplan som innefattar modersmål. Idag finns ingen kravtid i lagen för modersmål medan det finns lagförslag på tidsomfattning som tredubblar undervisningstiden för de äldsta grundskoleeleverna mot det som erbjuds idag på Orust.

Kulturskolan bedömer att deras uppdrag behöver ses över. Risken finns att Kulturskolan tappar fler elever och risk finns att lärare väljer att söka sig till kommuner med mer rimlig arbetsmiljö. Kulturskolan gör mycket för lite pengar men av olika skäl kan många inte delta, även om intresse finns.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2024-02-05

Verksamhetsberättelse daterad 2024-02-05

Beslutet skickas till

Sektor Lärande

Ekonomienheten

2024-02-12

KS/2023:1899

§ 2

Budget 2025 - Dialog om ekonomiska förutsättningar för Sektor Lärande

Utskottets för lärandes beslut

Tacka för informationen och lägga den till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Politisk dialog förs kring ekonomiska förutsättningar år 2025 för Sektor Lärande. Några områden som sektorn bedöms behöva utökad budgetram 2025 för att kunna prioritera är:

- Barngruppernas storlek i förskolan
- Kulturskolan (exempelvis lokaler, utökad möjlighet för barn och elever att delta i kulturskolans verksamhet och lärarnas arbetstid)
- Budgetram för grundskolan (exempelvis vilken är rätt budgetvolym, vad behöver prioriteras och vilka satsningar behöver resurser)
- Förstärkt elevhälsa (idag har verksamheten tillgång till skolpsykolog i lägre omfattning vid en jämförelse med andra kommuner)
- Utökad kompensation för kostnadsökningar och volymförändringar som sektorn inte kan påverka

2024-02-12

KS/2023:1169

§ 3

Information om kulturskolans verksamhet**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Rektor för kulturskolan ger information om verksamheten.

Elisabeth Ahlberg-Lööf har varit rektor för verksamheten de senaste cirka 13 åren. Verksamheten startade som musikskola år 1966 och utökades till att bli kulturskola år 2020, då verksamheten utökades med bland annat sång, dans och drama. Kulturskolan har idag cirka 330 elever och 94 elever i kö för olika instrument och annan undervisningsform. Personalstyrkan består av 10 medarbetare fördelade på 5,6 tjänster, inklusive rektorsuppdraget.

Kulturskolan erbjuder idag bland annat:

- Musikundervisning i både grundkurs och ämneskurs
- Undervisning i 16 olika instrument
- Spel i orkestrar
- Sång
- Dansgrupper
- Musikteater, drama och teater

Kulturskolan har samarbete med många olika verksamheter, bland annat:

- STOLT – ett samarbete mellan kulturskolorna i Stenungsund, Tjörn, Lilla Edet och Orust där man tillsammans erbjuder kulturaktiviteter för barn, unga och vuxna i åldern 7-26 år med funktionsvariationer.
- Babyrytmik tillsammans med Öppna förskolan.
- Rösträtt – för barn i åldern 5 år i förskolorna
- Guldbiljett – för barn med ekonomisk utsatt familjesituation

Eleverna behöver inga förkunskaper, all undervisning utgår från elevens kunskapsnivå, mål och intresse. Eleven har sin lektion en speciell dag och tid varje vecka, antingen enskilt eller i grupp. Kulturskolans fokus för musik ligger på orkester, kör och ensemblespel för att öka vi-känslan och motverka utanförskap.

Man försöker så långt som möjligt att erbjuda undervisning i musik under skoltid på elevens skola. Detta är dock idag svårare att tillgodose, med anledning av minskad möjlighet för eleverna att gå ifrån på ordinarie lektionstid. Undervisningen sker numera i huvudsak i nära anslutning till skoldagen eller på raster. Under vårterminen når man endast 22 % av målgruppen. Våra musiklärare reser runt mellan de olika skolorna, en stor del av deras uppdrag går till spillo av till exempel restid, väntan på elever och genom att packa upp eller packa ner instrument och annat undervisningsmaterial. Efter skoltid erbjuder vi dans, drama, teater och kör.

2024-02-12

Det upplevs svårt att bedriva undervisning på kvällstid, dels för att skolorna är stängda efter klockan 18.00 och skolornas entréer oftast ligger långt ifrån undervisningslokalerna. Kulturskolans uppdrag behöver ses över och ges möjlighet till verksamhetsanpassade lokaler.

Orust kulturskola utgör en resurs för hela kommunens kulturliv. Det finns en glädje i att kunna uttrycka sig på fler sätt än bara genom ord. Det ger ökat självförtroende och är något eleven kan ha nytta och glädje av hela livet. Ny hjärnforskning visar också på nyttan av att delta i kulturaktiviteter. Det är viktigt och har ett stort värde för individen, för gruppen och för samhället.

Hos Skolverket finns text om att möjliggöra individuell undervisning under skoldagen för elever i kulturskolan. Att kunna organisera undervisning i kulturskola under dagtid på skolan, är ett sätt att ge samtliga elever möjlighet att få tillgång till kulturskolans utbud. Skolan och kulturskolan kan behöva samarbeta om schemalaggningen om syftet är att anpassa verksamheten så att enskilda elever ska kunna få ta del av kulturskolans aktiviteter i anslutning till skoldagens början och slut.

I vissa kommuner har elever fått möjlighet att delta i kulturskolans individuella undervisning under skoldagen. Detta är vanligare i kommuner med stora geografiska avstånd, där barn är beroende av skolskjutsar eller på annat sätt har begränsade möjligheter till att resa i kommunen. Det kan även bero på socioekonomiska hinder. Vissa barn och unga kan inte ta del av aktiviteter på kvällstid av olika orsaker: det kan bland annat vara familjens ekonomiska förutsättningar, kulturella aspekter eller kommunens infrastruktur som gör att transporter inte är möjliga efter skoldagens slut.

Enligt Skollagen får skolan bevilja ledighet för enskilda angelägenheter. Det gäller även elever som önskar delta i den kommunala kulturskolans verksamhet under skoldagen, det vill säga under lektioner, raster och eventuella håltimmar. De behöver alltså ansöka om ledighet för att delta i kulturskolans verksamhet under skoldagen. Rektorn behöver i dessa fall göra en samlad individuell bedömning. I den kan frånvarons längd, antalet ledighetstillfällen, hur angelägen ledigheten är för eleven, elevens studiesituation och samlade situation i övrigt vägas in. Om aktiviteten är förlagd till tid före eller efter skoldagens slut omfattas den inte av skolplikt och närvaroplikt, vilket innebär att eleven inte behöver beviljas ledighet för att kunna delta.

Det finns möjlighet att fatta beslut om ledighet för ett visst antal ledighetstillfällen för en fritidsaktivitet och sedan fatta ett eventuellt nytt beslut om ledighet utifrån enskilde elevens studiesituation och samlade situation i övrigt. Rektorn kan inte på förhand besluta att inga ledigheter kommer att beviljas elever och kan inte heller på förhand generellt bevilja alla elever ledighet för deltagande i kulturskolans aktiviteter, utan en samlad individuell bedömning behöver göras för varje elev som ansöker om ledighet. Om du som huvudman funderar på att möjliggöra individuell undervisning under skoldagen för elever i kulturskolan, är det bra att tänka på följande:

- Säkerställ vem som har tillsynsansvar för eleven om hen deltar i kulturskolans verksamhet under skoldagen, ansvaret varierar beroende på elevens ålder.
- Ta ett helhetsgrepp vid planering och schemalaggnings utifrån barn och ungas förutsättningar i din kommun. Vilka möjligheter finns för att elever ska kunna få ta del av kulturskolans aktiviteter utan att det påverkar den undervisning och utbildning som de har rätt till enligt skollagen.

2024-02-12

KS/2024:48

§ 4

Information om betygsresultat våren 2023 och studieresultat hösten 2023**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Utvecklingschef ger information om bland annat studieresultat avseende höstterminen 2023. Under hösten har det inte undervisats i alla ämnen, vilket kan påverka statistiken och betygsresultaten. Ellös skola bedöms vara enda skolan som satt betyg i alla ämnen. Det sammanvägda resultatet för elever i årskurs 9 baseras på andel elever som uppnått kunskapskraven, andel elever som är behöriga till gymnasiets yrkesprogram och genomsnittligt meritvärde.

Meritvärde årskurs 6

Henåns skola	151,33
Ellös skola	197,92
Varekils skola	175,21
Ängås skola	180,24

Meritvärde årskurs 7-9

Skola	Årskurs 7	Årskurs 8	Årskurs 9
Henåns skola	185,37	193,24	191,96
Ängås skola	221,33	213,61	223,75

Måluppfyllelse, årskurs 6, flickor och pojkar

Skola	Godkänt i alla ämnen	Måluppfyllelse saknas i ett ämne	Måluppfyllelse saknas i minst två ämnen
Henåns skola, flickor	55,5 %	27,8 %	16,7 %
Henåns skola, pojkar	53,4 %	3,3 %	43,3 %
Ellös skola, flickor	80 %	10 %	10 %
Ellös skola, pojkar	100 %	0 %	0 %
Varekils skola, flickor	73,3 %	10 %	16,7 %
Varekils skola, pojkar	85,7 %	4,8 %	9,5 %
Ängås skola, flickor	76 %	8 %	16 %
Ängås skola, pojkar	81,2 %	6,3 %	12,5 %

Måluppfyllelse, årskurs 7, flickor och pojkar

Skola	Godkänt i alla ämnen	Måluppfyllelse saknas i ett ämne	Måluppfyllelse saknas i minst två ämnen
Henåns skola, flickor	63,7 %	22,7 %	13,6 %
Henåns skola, pojkar	50 %	13,1 %	36,9 %
Ängås skola, flickor	75 %	12,5 %	12,5 %
Ängås skola, pojkar	57,2 %	21,4 %	21,4 %

2024-02-12

Måluppfyllelse, årskurs 8, flickor och pojkar

Skola	Godkänt i alla ämnen	Måluppfyllelse saknas i ett ämne	Måluppfyllelse saknas i minst två ämnen
Henåns skola, flickor	65,5 %	20 %	14,5 %
Henåns skola, pojkar	41,5 %	7,3 %	51,2 %
Ängås skola, flickor	67,8 %	3,6 %	28,6 %
Ängås skola, pojkar	76,4 %	3 %	20,6 %

Måluppfyllelse, årskurs 9, flickor och pojkar

Skola	Godkänt i alla ämnen	Måluppfyllelse saknas i ett ämne	Måluppfyllelse saknas i minst två ämnen
Henåns skola, flickor	43,8 %	21,9 %	34,3 %
Henåns skola, pojkar	47,1 %	9,8 %	43,1 %
Ängås skola, flickor	78,6 %	7,1 %	14,3 %
Ängås skola, pojkar	52,4 %	14,3 %	33,3 %

Gymnasiebehörighet årskurs 9 till yrkesprogram

Henåns skola	75 %
Ängås skola	87 %

Gymnasiebehörighet årskurs 9 till yrkesprogram åren 2019-2023, i jämförelse med riket

År	2019	2020	2021	2022	2023
Orust	83,3	89,3	88,6	91,6	89,6
Riket	82,5	84,0	84,6	83,3	83,7

Gymnasiebehörigheten totalt i årskurs 9 för yrkesprogram uppgår till 82 % för flickor och 80 % för pojkar.

Information ges även utifrån statistikuppgifter hämtade från SKR's (Sveriges Kommuner och Regioner) kommunrapport "Öppna jämförelser – Grundskola 2023". De kommunspecifika rapporterna innehåller ett urval av centrala nyckeltal ur rapporten. Syftet med kommunrapporten är att ge huvudmännen ett bra och lättillgängligt underlag för det fortsatta analys- och utvecklingsarbetet av den egna verksamheten. Rapporten "Öppna jämförelser – Grundskola 2023" baseras på statistik från Skolverket och SCB, och finns tillgänglig i Kolada (kommun- och landstingsdatabasen).

2024-02-12

KS/2024:43

§ 5

Sektorns information 2024 (Lärande)

Utskottets för lärandes beslut

Tacka för informationen och lägga den till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Tillförordnad sektorchef ger information om aktuella ärenden:

Rekrytering av rektor till kulturskolan

Rekrytering av rektor till kulturskolan kommer genomföras under våren, med anledning av att vår nuvarande rektor kommer gå i pension efter vårterminen.

Byggnation av förskolor

Byggnationerna av förskola i Ellös och Svanesund pågår enligt plan. Måndagen den 19 februari är ett möte inplanerat mellan berörda parter angående förskolan i Varekil.

2024-02-12

KS/2024:44

§ 6

Politikens information 2024 (Lärande)

Utskottets för lärandes beslut

Tacka för informationen och lägga den till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Ordförande ger information om nätverksträffen med Fyrbodals Kommunalförbund den 2 februari. Temat för mötet var förskola och barnomsorg med inriktning tidiga insatser, språk och perspektiv på förebyggande arbete. Representanter från Hälsokällan deltog och gav information om hur de arbetar med att främja barn- och ungdomars hälsa. Uddevalla kommun har ett arbetssätt inom förskolan, som utifrån ett förebyggande arbete, har genererat färre utåtagerande elever i grundskolan.

2024-02-12

KS/2023:103

§ 7

Information: Rapportering av anmälan till huvudman enligt 6 kap § 10 Skollagen (2023)

Utskottets för lärandes beslut

1. Tacka för informationen och lägga den till handlingarna.
2. Överlämna informationen till Kommunstyrelsen för kännedom.

Sammanfattning av ärendet

Enligt skrivning i nya Skollagen, ska rektor informera huvudmannen om kränkande behandling av elever. Utifrån detta har rutin och blankett tagits fram av Sektor Lärande. Informationen ska inte göras på individuell nivå utan i form av mängdredovisning och utifrån professionell bedömning av anmälningarna som lämnas in.

Sektorchef ger information och redovisning av inkomna rapporter och utredningar (2023) gällande diskriminering/kränkande behandling. Totalt har det inkommit 15 rapporter: 5 rapporter avser Henåns skola, 5 rapporter avser Varekils skola varav 3 rapporter avser avslutade ärenden och 5 rapporter avser Ängås skola.

2024-02-12

KS/2023:103

§ 8

Information: Rapportering av anmälan till huvudman enligt 6 kap § 10 Skollagen (2024)

Utskottets för lärandes beslut

1. Tacka för informationen och lägga den till handlingarna.
2. Överlämna informationen till Kommunstyrelsen för kännedom.

Sammanfattning av ärendet

Enligt skrivning i nya Skollagen, ska rektor informera huvudmannen om kränkande behandling av elever. Utifrån detta har rutin och blankett tagits fram av Sektor Lärande. Informationen ska inte göras på individuell nivå utan i form av mängdredovisning och utifrån professionell bedömning av anmälningarna som lämnas in.

Sektorchef ger information och redovisning av inkomna rapporter och utredningar (2024) gällande diskriminering/kränkande behandling. Totalt har det inkommit 17 rapporter: 10 rapporter avser Henåns skola, 5 rapporter avser Varekils skola och 2 rapporter avser Ängås skola.